

, dnia 20.12.2023r.

Sz.P.

Minister Finansów

Andrzej Domański

Petycja stanowiąca realizację obietnic wyborczych związanych z ułatwieniami w prowadzeniu działalności gospodarczej o podjęcie inicjatywy dotyczącej zmiany art. 113 ust. 13 pkt. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług będąca realizacją postulatów dziesiątek tysięcy prawników wraz z rodzinami o równe traktowanie ich działalności w stosunku do innych działalności gospodarczych i zwolnienie z podatku vat podatników świadczących usługi prawnicze, u których wartość sprzedaży nie przekroczyła łącznie w poprzednim roku podatkowym kwoty 200 000 zł oraz wprowadzenie możliwości opodatkowania przychodów ryczałtem według stawki 8,5% lub 12,5 %

Obecnie obowiązująca regulacja stanowi, że zgodnie z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług *Zwalnia się od podatku sprzedaż dokonywaną przez podatników, u których wartość sprzedaży nie przekroczyła łącznie w poprzednim roku podatkowym kwoty 200 000 zł.* Zgodnie z art. 113 ust. 13 pkt. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług **zwolnienia tego nie stosuje się do podatników świadczących usługi prawnicze.**

Do roku 2017 w stosunku do 2008r. przybyło w Polsce 22,5 tys. prawników z uprawnieniami wykonujących zawód, co oznacza 87-proc wzrost. Liczba radców prawnych i adwokatów wykonujących zawód w 2018 r. zbliżyła się do 52 tys. osób.

Przykładowo jak wskazał poseł Jan Klawiter w interpelacji z 15.07.2019r. w przypadku wielu usług przedsiębiorcy mogą nie tylko korzystać ze zwolnienia z podatku VAT, ale także przywileju podatkowego w podatku dochodowym, jakim jest prawo do rozliczania się w formie zryczałtowanego podatku dochodowego. Te różnice sprawiają, że podmioty świadczące usługi prawnicze są zmuszone osiągać duże wyższe obroty, aby uzyskać taki sam dochód netto, jak podmioty świadczące inne usługi oraz utrzymać jakąkolwiek opłacalność. Jest to bardzo niesprawiedliwa forma dyskryminacji w zakresie podatku VAT i podatku dochodowego w stosunku do pozostałych grup zawodowych świadczących różne inne usługi w sposób, który nie znajduje żadnego uzasadnienia.

W przypadku osiągnięcia przychodu brutto 8000,00 zł miesięcznie, czyli powyżej przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego w sektorze przedsiębiorstw zatrudniających ponad 9 osób, który jest trudny dla

osiągnięcia dla wielu małych kancelarii, minus podatek vat 23% przychód netto wynosi 6160 zł. Minus składki ZUS, koszty prowadzenia działalności, wynajęcia niewielkiego biura i opłat ze media około 4000 zł, dochód wyniósłby 2160 zł, czyli połowę minimalnego wynagrodzenia od stycznia 2024r. Od tego należy odjąć składkę zdrowotną 9%, czyli zysk wyniósłby 1965,60 zł, stanowiąc jedynie 24,57% całego przychodu. Dopiero przy przychodach w kwocie 12 000 zł, które są trudne, a często niemożliwe dla osiągnięcia dla wielu prawników i kancelarii zysk wyniósłby 4.496,13 zł, co i tak stanowiłoby jedynie 29,97% przychodu. Już na pierwszy rzut oka rozwiązanie takie jest jawnie niesprawiedliwe i krzywdzące i nie powinno być dłużej utrzymywane.

W prawie obowiązuje zasada tzw. neutralności podatku VAT, ale w przypadku usług na rzecz osób fizycznych nie ma ona zastosowania, ponieważ osoby fizyczne nie odliczają sobie podatku VAT. Podatek VAT obciąża przede wszystkim osoby fizyczne i kancelarie, których głównymi klientami są osoby fizyczne.

Jak wynika ze stanowiska podsekretarza stanu w Ministerstwie Finansów Tomasza Robaczyńskiego z 9 sierpnia 2019 r. w odpowiedzi na interpelację z 15.07.2019r. *Wprowadzone do ustawy o VAT wyłączenia z możliwości korzystania ze zwolnienia podmiotowego w podatku VAT przez podatników świadczących usługi prawnicze, w zakresie doradztwa i usługi jubilerskie, **mają przede wszystkim walor historyczny**, bowiem funkcjonowały już w poprzednim systemie prawnym.*

*Niezależnie od wskazanych wyżej argumentów - biorąc pod uwagę ratio legis wprowadzenia wyłączeń o których mowa w art. 113 ust. 13 pkt 2 ustawy o VAT oraz specyfikę usług prawniczych oraz doradczych rozważane są argumenty w kontekście ewentualnych zmian legislacyjnych w art. 113 ustawy o VAT. **W Ministerstwie Finansów dokonywany jest obecnie przegląd konstrukcji zwolnienia podmiotowego w podatku VAT.***

Skoro wprowadzone wyłączenia z możliwości korzystania ze zwolnienia podmiotowego **mają przede wszystkim walor historyczny** to niezasadne jest ich dalsze utrzymywanie.

Wpływy z podatku vat dla Skarbu Państwa od podmiotów świadczących usługi prawnicze z przychodami poniżej 200 000 zł stanowią nieznaczące promile struktury dochodów z vat. Natomiast w kontekście wzrastających corocznie kosztów, składek zus, spadających przychodów są „niszczące” dla wielu tysięcy prawników, kancelarii oraz ich klientów.

Zgodnie z pozytywną odpowiedzią na powyższe postulaty Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców z 11.10.2019r. RMSP-340/2019/WPL kwestia opodatkowania małych przedsiębiorstwa prawniczych i problemów wynikających z braku możliwości skorzystania ze zwolnienia przewidzianego w art. 113 ust. 1 ustawy o podatku od towarów i usług była już przedmiotem działań Rzecznika

Małych i Średnich Przedsiębiorców. Jednak decydujące jest tu stanowisko Ministerstwa Finansów.

Należy również podkreślić, że niezasadne jest opodatkowywanie usług prawnych stawką ryczałtu 17% skoro np. informatycy którzy często nie muszą przyjmować klientów, wynajmować biur, posiadać sekretariatu czy ponosić innych kosztów związanych z dojazdami do biura mogą być opodatkowani stawką ryczałtu 8,5% czy 12,5% a prawnicy którzy ponoszą dużo większe koszty związane z działalnością 17%.

Jeżeli argumentem za utrzymywaniem niesprawiedliwego obecnego stanu rzeczy byłby ewentualny ubytek w dochodach to wnoszę również w interesie publicznym o podjęcie działań polegających na:

- 1) wprowadzeniu sankcji, za uniemożliwienie konsumentom przez przedsiębiorców wbrew obowiązującym przepisom płatności bezgotówkowych. Często spotyka się kartki typu płatność tylko gotówką, mimo że jest to nielegalne. Działania takie mogą służyć np. unikaniu opodatkowania poprzez przyjmowanie płatności jedynie gotówką;
- 2) wprowadzeniu zapisów ustawowych, że dla przedsiębiorców koszty uzyskania przychodu stanowi wypłacone pracownikom wynagrodzenia za pracę jedynie w formie bezgotówkowej co ukróciłoby szarą strefę i płatność wynagrodzeń gotówką poza ewidencją;
- 3) obniżeniu limitu płatności gotówkowych między przedsiębiorcami o połowę do kwoty 7500 zł;